

PERSBERICHT
14 juli 2022

Ontoereikende financiering zet rem op investeringen in de Vlaamse ziekenhuizen

Onze ziekenhuisinfrastructuur veroudert snel. Sinds de financiering daarvan een Vlaamse bevoegdheid werd, heerst er een klimaat van desinvestering. De Vlaamse overheid geeft te weinig subsidies om de gebouwen fatsoenlijk te onderhouden en om toekomstgerichte nieuwbouwprojecten volgens transparante criteria te financieren. De voorthollende inflatie en gebrekkige indexatiemechanismen doen de rest. Om de kwaliteit van zorg én de duurzaamheid op termijn te realiseren, is er nood aan een helder toekomstplan dat de ziekenhuizen investeringsperspectief geeft.

Met de zesde staatshervorming werden de gemeenschappen volledig bevoegd voor de financiering van de infrastructuur van de algemene, psychiatrische en revalidatieziekenhuizen. Vlaanderen ontwierp hiervoor een forfaitair financieringssysteem dat beantwoordt aan de Europese rekenregels, met het instandhoudings- en het strategisch forfait als belangrijkste pijlers. Het instandhoudingsforfait dient voor onderhoudswerken, het strategisch forfait heeft een ziekenhuis nodig voor ingrijpende werken: een nieuwbouw of een zogenaamde herconditionering (het volledig strippen of herbestemmen van gebouwen).

Acht jaar na de overheveling van de bevoegdheden maakte Zorgnet-Icuro een grondige evaluatie van dat Vlaamse financieringssysteem. De balans oogt helaas weinig rooskleurig. We constateren een jaar na jaar dalend niveau van investeringen. Dat blijkt ook uit de jaarlijkse analyse die Belfius maakt van de financiële situatie van de ziekenhuizen. De indexeringsmechanismen volgen het tempo van de inflatie niet, de stijgende bouwkosten worden niet in rekening genomen en de opgelegde normen nemen toe. Het gevolg is dat de ziekenhuisinfrastructuur in Vlaanderen snel veroudert. Het zet een rem op innovatie, maar ook op duurzaamheid en energiezuinig bouwen. Op termijn is dat heel nefast voor de kwaliteit van de zorg.

Alle ziekenhuizen ontvangen een instandhoudingsforfait voor het onderhoud van de bestaande gebouwen maar het totale bedrag volstaat niet om de reële onderhoudskosten voor onderhoud van de ziekenhuisinfrastructuur structureel te dekken. Bovendien wordt in 2023 het instandhoudingsforfait om besparingsredenen niet geïndexeerd, terwijl het overduidelijk is dat de bouwkosten de pan uit swingen. Een concreet voorbeeld: een ziekenhuis dat in 2017 financiering voor een bouw van 4000m² aanvraag, kon vier jaar later met dat bedrag slechts 3000m² bouwen. Een gigantisch verschil.

Voor de toekenning van het strategisch forfait keurde de Vlaamse regering tot nu enkel een aantal 'precaire dossiers' goed. De hiervoor gehanteerde criteria zijn onduidelijk en niet transparant, waardoor veel ziekenhuizen moeilijk een lange-termijnplan voor hun infrastructuur kunnen uitwerken. Margot Cloet: "Met zo'n aanpak kan je een zorgsysteem onmogelijk op niveau houden en uitbouwen, integendeel. Weinig ziekenhuizen kunnen een nieuwbouw met eigen middelen

financiering. De MAHA van Belfius toont dat de ziekenhuizen gewoon te weinig financiële marge hebben om zelf infrastructuurwerken te financieren.”

Zorgnet-Icuro maakt zich ernstige zorgen over het gebrek aan perspectief voor de Vlaamse ziekenhuizen om hun infrastructuurplannen te realiseren. Vlaanderen heeft nood aan een onderbouwde lange-termijnbenadering die toekomstgericht is en perspectief geeft. Er is een helder plan nodig voor de komende tien jaar zodat elk ziekenhuis weet welke werken ze wanneer kunnen uitvoeren en over welke budgetten ze de komende jaren zullen beschikken.

De publicatie *Ziekenhuizen bouwen en verbouwen in Vlaanderen. Analyse van de financieringsmethodiek voor de infrastructuur van algemene, psychiatrische en revalidatieziekenhuizen* kan je [hier lezen en downloaden](#).

Meer informatie?

- Margot Cloet, gedelegeerd bestuurder, 0478 39 85 63
- Lieve Dhaene, adviseur communicatie, 0486 94 86 59